

SINTEZA

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (ajustarea cadrului legal aferent instituționalizării Statului Major al Apărării)
(număr unic 1002/MA/2025)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică (inițiată în baza scrisorii de solicitare a Cancelariei de Stat nr. DGPȘG-1566-18-69-359 din 16 decembrie 2025)			
Serviciul de Protecție și pază de Stat (aviz nr. 2/2476 din 22.12.2025)	1.	Lipsa de obiecții și propuneri ce vizează conținutul proiectului de lege.	Art. XIII devine Art. XI. Art. XI va avea următorul cuprins: „Art. XI. – La articolul 11 litera k) din Legea nr. 134/2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 361-369, art. 673), cu modificările ulterioare, cuvintele „Statul Major General al Forțelor Armate” se substituie cu cuvintele „Statul Major al Apărării”.” Propunerile incluse în cadrul normativ special al CNA (fostul art. VI), IGSU (fostul art. XII), SPPS (fostul art. XIII), IGPF (fostul art. XVI), IGP (fostul art. XVII), ANP (fostul art. XIX), SV (fostul art. XX), IGC (fostul art. XXI) și SIS (fostul art. XXIII), referitoare la prezentarea informațiilor necesare Statului Major al Apărării (SMA), își pierd relevanța. Aceasta se datorează faptului că normele aplicabile pe timp de asediu, de război sau în caz de agresiune armată sunt reglementate conform prevederilor art.8 alineatele (4)-(6), art.9 alineatele (3)-(9), art.29 alineatele (3) și (4), art.30

			alineatele (2)-(3 și (4), art.31, art.32, art.33 alineatele (1)-(2), art.34 și art.37 alin.(2) din Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională și vor fi detaliate în noul proiect de Lege privind regimul stării de asediu și al stării de război. Totodată, pe timp de pace, solicitarea informațiilor necesare SMA de la structurile forțelor destinate apărării naționale se va realiza în temeiul art.8 alin.(4), art.9 alineatele (1)-(2), art.13, art.29 alineatele (1), (2) și (4), art.30 alineatele (1) și (4), art.31, art.32, art.33 alineatele (3)-(6), art.34 și art.37 alin.(1) din Legea nr. 345/2003.
Ministerul Muncii și Proiecției Sociale (aviz nr. 19/6085 din 23.12.2025)	2.	1. Ministerul Muncii și Proiecției Sociale (MMPS) consideră necesară corelarea prevederilor proiectului cu normele Codului muncii nr. 154/2003, în special în ceea ce privește durata contractului de îndeplinire a serviciului militar încheiat cu beneficiarii de pensii pentru vechime în muncă, precum și termenul de aplicare a sancțiunilor disciplinare. În acest sens: La punctul 2 al Art. III. din proiectul de lege ce vizează modificările propuse la Legea nr. 1245/2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, se menționează că prevederea privind încheierea contractului de serviciu militar pe o durată de până la 5 ani pentru militarii pensionari contravine art. 55, alin. (1), lit. f) din Codul muncii, care permite contracte determinate pentru pensionari de până la 2 ani (cu posibilitatea prelungirii). Codul muncii este aplicabil și raporturilor	1. Nu se acceptă. Ministerul Apărării a luat act de observațiile MMPS și confirmă aplicabilitatea Codului muncii ca drept comun. Totodată, raporturile de serviciu militar au caracter specific, reglementat prin legi speciale, care pot stabili derogări justificate de particularitățile profesiei militare (necesitatea continuității serviciului, calificării și disciplinei militare). În acest context, prevederea privind încheierea contractelor pe durata de până la 5 ani pentru militarii pensionari urmărește asigurarea retenției personalului cu experiență, fără a afecta garanțiile drepturilor de muncă. Pentru claritate normativă, conform art.5 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, normele juridice speciale sunt aplicabile în exclusivitate

		reglementate de Legea nr. 1245/2002, motiv pentru care norma propusă necesită armonizată.	anumitor categorii de raporturi sociale sau subiecți strict determinați. În caz de divergență între o normă generală și o normă specială, care se conțin în acte normative de același nivel, se aplică norma specială. Reieșind din cele expuse, Ministerul Apărării consideră necesară păstrarea intactă a conținutului propus în pct. 2 al Art. III din proiectul de lege.
		2. La punctul 3 al Art. XI. din proiectul de lege ce vizează modificările propuse la Regulamentul disciplinei militare, MMPS atenționează că majorarea termenului de aplicare a sancțiunilor disciplinare pentru militari de la 6 la 12 luni contravine prevederilor Codului muncii (art. 209, alin. 2), care stabilește termene maxime de aplicare a sancțiunilor disciplinare.	2. Nu se acceptă. Art. XI devine Art. X. Propunerea nu se acceptă, deoarece necesitatea majorării termenului derivă din imperativul alinierii la prevederi similare aplicate funcționarilor publici. Astfel, conform art.59 alin.(2) din Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, sancțiunile disciplinare se aplică în termen de 12 luni de la data săvârșirii abaterii. Mai mult, potrivit art.5 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, normele juridice speciale sunt aplicabile în exclusivitate anumitor categorii de raporturi sociale sau subiecți strict determinați. În caz de divergență între o normă generală și o normă specială, care se conțin în acte normative de același nivel, se aplică norma specială.
Ministerul Afacerilor Externe (aviz nr. DI/3/041-13578 din 26.12.2025)	3.	Lipsa de obiecții și propuneri ce vizează conținutul proiectului de lege.	Se acceptă.

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (aviz nr. 21-6864 din 26.12.2025)	4.	Lipsa de obiecții și propuneri ce vizează conținutul proiectului de lege.	Se acceptă.
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (aviz nr. 21-03/3565 din 26.12.2025)	5.	Lipsa de obiecții și propuneri ce vizează conținutul proiectului de lege.	Se acceptă.
Aparatul Președintelui RM (aviz nr. 2/2-06-1857 din 26.12.2025)	6.	1. Punctul 3 din Art. VIII. se propune de expus în următoarea redacție: „3. <i>Articolul 26 va avea următorul cuprins:</i> „ (1) <i>Pe lângă Președintele Republicii Moldova, pe timp de pace, în calitate de organ de coordonare între autoritățile și instituțiile publice, activează Consiliul Național de Securitate, care formulează propuneri și adoptă decizii ce vizează asigurarea securității statului, apărării naționale și ordinii și securității publice.</i> (2) <i>Consiliul Național de Securitate își desfășoară activitatea în conformitate cu Constituția și prevederile Legii privind securitatea națională a Republicii Moldova și a altor acte normative.</i> (3) <i>Din momentul declarării stării de asediu sau a stării de război și în caz de agresiune armată, Consiliul Național de Securitate activează în conformitate cu atribuțiile prevăzute de actele normative.</i> ”	1. Se acceptă. Art. VIII devine Art. VII.
		2. La Art. VIII se propune includerea punctului 6, care va include <i>abrogarea art. 36⁴ din Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională</i> , deoarece dublează prevederile art. 19 și 20 din Legea nr. 249/2025 privind securitatea națională a Republicii Moldova.	2. Se acceptă parțial. Art. VIII devine Art. VII. Se consideră necesară menținerea art. 36 ⁴ ca articol-cadru în Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională pentru a menține legătura sistemică dintre planificarea apărării naționale și Strategia Securității Naționale. Alineatele (1) și (2)

			au fost comasate și actualizate cu trimitere la Legea nr. 249/2025, evitându-se dublarea normativă și clarificând ierarhia documentelor strategice. Alineatele (2) și (3) se abrogă. Această abordare asigură coerența cadrului normativ și claritatea competențelor instituționale. Astfel, Art. VII a fost completat cu punctul 7 și punctul 8 cu următorul cuprins: <i>„7. La articolul 36⁴, alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Strategia Securității Naționale constituie documentul de politici care stabilește cadrul general al securității și apărării naționale, având un orizont de acoperire pe termen lung și definind interesele și obiectivele naționale de securitate, direcțiile de acțiune și modalitățile de realizare a acestora. Strategia Națională de Apărare și Strategia Militară se elaborează în concordanță cu Strategia Securității Naționale și derivă din obiectivele acesteia. Strategia Securității Naționale se elaborează, se aprobă și se revizuieste în conformitate cu Legea nr. 249/2025 privind securitatea națională a Republicii Moldova.”</i> 8. Alineatele (2) și (3) ale articolului 36⁴ se abrogă.”
Ministerul Finanțelor (aviz nr. 07/4-03/579/1899 din 30.12.2025)	7.	Lipsa de obiecții și propuneri ce vizează conținutul proiectului de lege.	Se acceptă.
Ministerul Educației și Cercetării (aviz nr. 02/123/25 din 30.12.2025)	8.	Se susține, fără obiecții și propuneri, proiectul de lege.	Se acceptă.
Ministerul Mediului (aviz nr. 13-05/3578 din 30.12.2025)	9.	Susținerea proiectului de lege fără propuneri și obiecții.	Se acceptă.

Ministerul Culturii (aviz nr. 05/1-07/3595 din 31.12.2025)	10.	Susținerea proiectului de lege, fără obiecții și propuneri.	Se acceptă.
Ministerul Afacerilor Interne (aviz nr. 30/4649 din 30.12.2025)	11.	Lipsa propunerilor pe marginea actului normative. Se atenționează despre necesitatea revizuirii proiectului prin prisma respectării stricte a regulilor gramaticale, de ortografie și de punctuație.	Se acceptă.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (aviz nr. 17-3779 din 31.12.2025)	12.	La Art.IV. din proiect, care vizează modificarea art. 21, alin. (6) și art.32 din <i>Legea nr. 1384/2002 cu privire la rechizițiile de bunuri și prestările de servicii în interes public</i>, se consideră oportună substituirea cuvintelor „Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării” cu cuvintele „Agenția Rezerve Materiale”. În același sens, se propune modificarea art. 21 alin. (6) din Legea nr. 1384/2002 cu privire la rechizițiile de bunuri și prestările de servicii în interes public, prin substituirea cuvintelor „Ministerul Economiei” cu cuvintele „Agenția Rezerve Materiale” în vederea corelării cadrului normativ cu competențele instituționale. <u>Argumentare:</u> Această propunere este justificată prin faptul că potrivit art.5 din Legea nr. 104/2020 cu privire la rezervele de stat și de mobilizare, Agenția Rezerve Materiale este autoritatea publică responsabilă de implementarea politicilor în domeniul rezervelor de stat și de mobilizare, de administrarea și exercitarea controlului asupra rezervelor de stat și de mobilizare.	Nu se acceptă. Propunerea și argumentarea prezentate de către autorul avizului de substituie a cuvintelor „Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării” cu cuvintele „Agenția Rezerve Materiale” nu corespund atribuțiilor legale ale Agenției Rezerve Materiale, urmând a fi corelate cu prevederile cadrului normativ stabilite Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării. Obiectul de reglementare și atribuțiile autorităților/instituțiilor publice prevăzute de Legea nr.1384/2002 cu privire la rechizițiile de bunuri și prestările de servicii în interes public diferă de cele prevăzute de Legea nr.104/2020 cu privire la rezervele de stat și de mobilizare. Respectiv, nu este relevantă argumentarea autorului avizului prin referința la art.5 din Legea nr. 104/2020 cu privire la rezervele de stat și de mobilizare. Agenția Rezerve Materiale are ca sarcină gestionarea rezervelor de stat și de mobilizare, prevăzute expres în nomenclatoarele respective prin prisma Legii nr. 104/2020 cu privire la rezervele de stat și de mobilizare, depozitate la

			instituțiile publice și agenții economici, conform volumelor maxime stabilite în nomenclatoare (art.1, 2, 3, 4, 5, etc.). Bunurile rechiziționabile nu sunt incluse în nomenclatoarele menționate, acestea fiind gestionate în conformitate cu Legea nr. 1384/2002 cu privire la rechizițiile de bunuri și prestările de servicii în interes public de către serviciile de mobilizare a economiei. Conform prevederilor art.5 alin.(5) din Legea nr.1192/2002 privind pregătirea de mobilizare și mobilizarea, „<i>Serviciile de mobilizare a economiei din unitățile administrativ-teritoriale de nivelul al doilea și din unitățile teritoriale autonome cu statut special sunt organe specializate, desconcentrate în teritoriu, ale Ministerului Economiei și Infrastructurii.</i>”, care în conformitate cu pct.9 din Regulamentul cu privire la rechizițiile de bunuri și prestările de servicii în interes public, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.283/2005, centralizează datele privind existența și starea bunurilor rechiziționabile și ulterior le planifică pentru rechiziționare, conform necesităților. În acest context, prevederile privind rechizițiile de bunuri și prestări de servicii revin Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării.
Ministerul Sănătății (aviz nr. 14/37 din 09.01.2026)	13.	Susținerea proiectului de lege, fără obiecții și propuneri.	Se acceptă.

Ministerul Justiției (aviz nr. 04/1-195 din 09.01.2026)	14. 1. La definitivarea proiectului se vor lua în considerare următoarele obiecții și recomandări la Art. XIX (Legea nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare), pct. 2, prin care se modifică art. 13 alin. (3): 1.1. Se recomandă divizarea atribuțiilor Administrației Naționale a Penitenciarelor pe timp de pace și, respectiv, atribuțiilor acesteia pe perioada stării de asediu, de război sau în caz de agresiune armată. 1.2. Ministerul Justiției consideră că implicarea la necesitate a unor resurse instituționale suplimentare este necesară și justificată. Cu toate acestea, cadrul normativ propus trebuie să fie suficient de clar, coerent și previzibil, astfel încât să permită aplicarea eficientă a dispozițiilor sale și să evite apariția unor ambiguități sau conflicte de competență. 1.3. Ministerul Justiției consideră că proiectul nu clarifică suficient obligația autorităților incluse în forțele destinate apărării naționale de a continua desfășurarea activităților proprii, specifice domeniului lor, inclusiv în situații de criză, asediu sau război. Instituțiile penitenciare sunt obiective cu risc ridicat, iar implicarea personalului în misiuni de apărare națională ar putea afecta capacitatea de menținere a securității și a regimului de detenție. În consecință, pentru claritate și previzibilitate, norma propusă la art. 13 alin. (3) necesită completare cu prevederi exprese care să stabilească că activitățile respective se	Art. XIX este exclus din proiectul de lege. Propunerile incluse în cadrul normativ special al CNA (fostul art. VI), IGSU (fostul art. XII), SPPS (fostul art. XIII), IGPF (fostul art. XVI), IGP (fostul art. XVII), ANP (fostul art. XIX), SV (fostul art. XX), IGC (fostul art. XXI) și SIS (fostul art. XXIII), referitoare la prezentarea informațiilor necesare Statului Major al Apărării (SMA), își pierd relevanța. Aceasta se datorează faptului că normele aplicabile pe timp de asediu, de război sau în caz de agresiune armată sunt reglementate conform prevederilor art.8 alineatele (4)-(6), art.9 alineatele (3)-(9), art.29 alineatele (3) și (4), art.30 alineatele (2)-(3 și (4), art.31, art.32, art.33 alineatele (1)-(2), art.34 și art.37 alin.(2) din Legea nr.345/2003 cu privire la apărarea națională și vor fi detaliate în noul proiect de Lege privind regimul stării de asediu și al stării de război. Totodată, pe timp de pace, solicitarea informațiilor necesare SMA de la structurile forțelor destinate apărării naționale se va realiza în temeiul art.8 alin.(4), art.9 alineatele (1)-(2), art.13, art.29 alineatele (1), (2) și (4), art.30 alineatele (1) și (4), art.31, art.32, art.33 alineatele (3)-(6), art.34 și art.37 alin.(1) din Legea nr.345/2003.
---	--	--

		desfășoară exclusiv în cadrul subdiviziunilor proprii subordonate. 1.4. Ministerul Justiției subliniază că, în situații de conjunctură externă sau de război, Administrația Națională a Penitenciarelor poate institui un regim special și desfășura activități necesare organizării apărării naționale, conform art. 14 alin. (2) lit. q) din Legea nr. 300/2017 și art. 38 din Legea nr. 345/2003. Totodată, atragerea funcționarilor cu statut special la program de muncă nenormat este strict reglementată de art. 58 din Legea nr. 300/2017 și nu poate constitui temei pentru desfășurarea acestor activități pe timp de pace.	
		2. La Art. II, modificările propuse la art. 12 alin. (5) și art. 13 alin. (1) din <i>Legea nr. 1244/2002</i> se vor comasa, având același obiect de reglementare (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect, spre exemplu, la Art. IX pct. 2-4 etc.).	2. Se acceptă.
		3. La Art. III, ce modifică Legea nr. 1245/2002: în dispoziția de modificare a pct. 2 cuvintele „se expun cu” se vor substitui cu cuvintele „vor avea”; 3.1. la pct. 3, în redacția propusă la art. 30 alin. (3) se recomandă substituirea cuvintelor „instituțiilor publice” cu cuvintele „entităților publice”, precum și a cuvântului „obștești” cu cuvântul „necomerciale” (a se vedea art. 1 alin. (3) din Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale); 3.2. la pct. 4, se va revedea corectitudinea completării art. 39 cu alin. (4) în redacția	3. Se acceptă. 3.1. Se acceptă 3.2. Se acceptă.

		propusă, întrucât nu cadrează cu obiectul de reglementare al art. 39 „Eliberarea din serviciul militar a rezerviștilor concentrați sau mobilizați”.	Includerea alin. (4) la Art. 39 a fost o eroare mecanică de redactare. Prin mutarea alin. (4) la articolul corect (Articol 30. Comisia de Stat pentru Încorporare), textul devine coerent și clar, fără a afecta principiile și atribuțiile stabilite prin legea existentă.
		4. La Art. VI, la indicarea sursei de publicare a Legii nr. 1104/2002, textul „republicat:” se va substitui cu cuvintele „republicată în”, conform uzanțelor normative (valabil și pentru Art. XIII).	Art. VI este exclus din proiectul de lege.
		5. La Art. VII, ce modifică art. 270¹ alin. (1) din Codul de procedură penală, textul „diviziunea 1)” se va substitui cu textul „punctul 1)”.	5. Se acceptă. Art. VII devine Art. VI.
		6. La Art. VIII, prin care se modifică Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională: la pct. 2, ce vizează art. 25 alin. (2), cuvântul „diviziunea” se va substitui cu cuvântul „liniuța”; 6.1. la pct. 3, în alin. (3) propus la art. 26, după cuvintele „actele normative”, în ambele cazuri, se va completa cu cuvintele „în domeniu”, pentru precizia normei.	6. Se acceptă. Art. VIII devine Art. VII. 6.1. Se acceptă.
		7. La Art. XI, pct. 1, ce modifică art. 15 lit. c) din Legea nr. 52/2007, termenul „cuvintele”, în primul caz, se va substitui cu termenul „textul”, ținând cont că, la schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „cuvintelor” respective, iar la schimbarea unor cifre, semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, se menționează despre substituirea „textului”	7. Se acceptă. Art. XI devine Art. X.

		respectiv (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect).	
		8. La Art. XIV , dat fiind că se modifică doar art. 415 din Codul contravențional, acest fapt se va indica expres în dispoziția de modificare (valabil și pentru Art. XXII).	8. Se acceptă. Art. XIV devine Art. XII.
		9. La Art. XVI , la indicarea sursei de publicare a Legii nr. 283/2011, cifrele „2011” se vor substitui cu cifrele „2012”.	Art. XVI este exclus din proiectul de lege.
		10. La Art. XVII , la indicarea sursei de publicare a Legii nr. 320/2012, cifrele „2012” se vor substitui cu cifrele „2013”.	Art. XVII este exclus din proiectul de lege.
		11. La Art. XIX , la indicarea sursei de publicare a Legii nr. 300/2017, cifrele „2017” se vor substitui cu cifrele „2018”.	Art. XIX este exclus din proiectul de lege.
		12. La Art. XXIV cuvântul „peste” se va substitui cu cuvintele „la expirarea a”, pentru indicarea exactă a momentului intrării în vigoare a actului normativ.	12. Se acceptă. Art. XXIV devine Art. XIX.
		13. La Art. XXV cuvintele „până la data intrării în vigoare a prezentei legi” se vor revizui corespunzător, pentru evitarea intrării în vigoare a actelor normative subsecvente legii anterior intrării în vigoare a acesteia.	13. Se acceptă. Art. XXV devine Art. XIX.
		14. Conținutul Art. XXIV și Art. XXV se va comasa într-un singur articol, având în vedere că reprezintă dispoziții finale ale actului normativ.	14. Se acceptă. Art. XXIV și Art. XXV devin Art. XIX. Articolul final va avea următorul cuprins: <i>„Art. XIX. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</i>

			(2) Guvernul, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.”
Serviciul de Informații și Securitate (aviz nr. IE/179 din 12.01.2026)	15.	Lipsa de obiecții și propuneri ce vizează conținutul proiectului de lege.	Art. XXIII devine Art. XVII. Articolul XVII va avea următorul cuprins: <i>„Art. XVII. – La articolul 6 litera i) din Legea nr. 136/2023 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 204-207, art. 358), cu modificările ulterioare, cuvintele „Statul Major General al Forțelor Armate” se substituie cu cuvintele „Statul Major al Apărării”.”</i> Propunerile incluse în cadrul normativ special al CNA (fostul art. VI), IGSU (fostul art. XII), SPPS (fostul art. XIII), IGPF (fostul art. XVI), IGP (fostul art. XVII), ANP (fostul art. XIX), SV (fostul art. XX), IGC (fostul art. XXI) și SIS (fostul art. XXIII), referitoare la prezentarea informațiilor necesare Statului Major al Apărării (SMA), își pierd relevanța. Aceasta se datorează faptului că normele aplicabile pe timp de asediu, de război sau în caz de agresiune armată sunt reglementate conform prevederilor art.8 alineatele (4)-(6), art.9 alineatele (3)-(9), art.29 alineatele (3) și (4), art.30 alineatele (2)-(3 și (4), art.31, art.32, art.33 alineatele (1)-(2), art.34 și art.37 alin.(2) din Legea nr.345/2003 cu privire la apărarea națională și vor fi detaliate în

			noul proiect de Lege privind regimul stării de asediu și al stării de război. Totodată, pe timp de pace, solicitarea informațiilor necesare SMA de la structurile forțelor destinate apărării naționale se va realiza în temeiul art.8 alin.(4), art.9 alineatele (1)-(2), art.13, art.29 alineatele (1), (2) și (4), art.30 alineatele (1) și (4), art.31, art.32, art.33 alineatele (3)-(6), art.34 și art.37 alin.(1) din Legea nr.345/2003.
Ministerul Apărării (<i>propuneri suplimentare identificate la proiectul de lege</i>)	16.	1. Se propun completări și ajustări la Art.V , care vizează Legea nr. 1477/2002 cu privire la răspunderea materială a militarilor, prin substituirea cuvintelor „cercetare administrativă” cu cuvintele „cercetare de serviciu” în articolele 7, 8 și 9 la forma gramatică corespunzătoare.	Modificările articolelor 7, 8 și 9 din Legea nr. 1477/2002 urmăresc uniformizarea terminologiei juridice prin înlocuirea sintagmei „cercetări administrative” cu „cercetări de serviciu”, utilizată consecvent în actele normative în vigoare. Completările asigură coerența cadrului normativ și claritatea aplicării procedurilor de stabilire a răspunderii materiale a militarilor.
		2. Se propune completarea Art. VIII cu un punct nou, după cum urmează: „La articolul 24, alineatul (2) după litera e²) se completează cu litera e³) cu următorul cuprins: „e³) stabilește procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra excedentului neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și produse cu dublă utilizare (civilă și militară);”	Art. VIII devine Art. VII. Propunerea de completare a art. 24 alin. (2) din Legea nr. 345/2003 cu litera e ³) este necesară pentru a asigura temeiul legal expres al atribuției Parlamentului de a stabili procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau de folosință asupra excedentului neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și produse cu dublă utilizare. Completarea este necesară în contextul revizuirii Regulamentului aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 283/1999 și al corelării cu art. 27 alin. (2) lit. b ¹) din Legea nr. 345/2003, care stabilește atribuția Guvernului de aprobare

			a transmiterii, în conformitate cu procedurile stabilite prin acte normative. Completarea asigură respectarea principiilor activității de legiferare prevăzute de Legea nr. 100/2017.
		3. Se propun ajustări și completări la Art.XI , punctul 2, articolul 40 ¹ , alineatul (2), după cum urmează: „alineatul (2) se completează cu litera i¹) și litera y) cu următorul cuprins: i¹) nerespectarea îndatoririlor generale ale militarilor; y) neexecutarea ordinului (dispoziției) comandantului (șefului) dat în modul stabilit.”.	Art. XI devine Art. X. În prevederile existente ale art.40 ¹ alin.(2) din Regulamentul disciplinei militare, aprobat prin Legea nr.52/2007 nu este formulată expres abaterea disciplinară - nerespectarea îndatoririlor generale ale militarilor. Îndatoririle generale ale militarilor sunt expres reglementate în art.26 din Legea nr.162/2005 cu privire la statutul militarilor, iar nerespectarea acestora urmează să fie reglementată expres în lista abaterilor disciplinare pentru a avea posibilitatea sancționării disciplinare a nerespectării de către militari a îndatoririlor sale generale.
Expertiza juridică			
Ministerului Justiției (aviz nr. 04/1-1881 din 19.02.2026)	17.	Se menționează că majoritatea observațiilor formulate de către Ministerul Justiției în avizul nr. 04/1-932 din 28.01.2026 au fost luate în considerare, proiectul fiind revizuit prin prisma acestora. Complementar, referitor la forma actuală a proiectului, Ministerul Justiției formulează următoarele obiecții și propuneri de ajustare: 1. La Art. III , pct. 3, dispoziția de normei de modificare se va expune după cum urmează: „3. La articolul 30: ”. Totodată, cu referire la intenția de completare art. 30 cu alin. (4), în cuprinsul normei de modificare, cuvântul „ <i>articolul</i> ” se va	1. Se acceptă. Propunerea a fost implementată prin redactarea preambulului conform normelor de tehnică legislativă. Totodată, termenul excedentar „articolul” a fost exclus din cuprinsul normei de modificare la Art. III, precum și în toate situațiile similare din

		excluce ca fiind inutil (obiecție valabilă pentru toate cazurile similare).	proiect, asigurându-se un limbaj juridic concis.
		2. La Art. V , pct. 1, cuvântul „articolului” se va exclude ca fiind excedent. Observația dată este valabilă și pentru dispoziția de completare a art. 7 cu alin. (1 ¹).	2. Se acceptă. Propunerea a fost implementată prin eliminarea termenului excedentar din preambulul punctului 1 și din norma de completare a art. 7 cu alin. (1 ¹).
		3. La Art. VIII , pct. 1, se menționează că, la schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „ <i>cuvintelor</i> ” respective, iar la schimbarea unor cifre/semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „ <i>textului</i> ” respectiv. Remarca dată este valabilă pentru tot cuprinsul proiectului de act normativ. La pct. 2, textul „după litera e ²)” se va exclude ca fiind excedent. La pct. 4, în cuprinsul normei de la art. 26 alin. (2) din redacția proiectului, după cuvântul „Legii” se va completa cu textul „nr. 249/2025”.	3. Se acceptă. Art. VIII devine Art. VII. Propunerea a fost implementată integral. Proiectul a fost revizuit prin prisma rigorilor terminologice, utilizându-se sintagma „textul” în toate cazurile ce implică cifre sau semne de punctuație. Totodată, au fost eliminate elementele excedentare de la pct. 2 și s-a asigurat precizia normativă la pct. 4 prin indicarea numărului legii de referință (nr. 249/2025), conform Legii nr. 100/2017.
		4. La Art. XI: La pct. 2, în cuprinsul dispoziției prin care alin. (2) art. 40 ¹ se completează cu lit. i ¹), textul „după litera i)” se vor exclude ca excedent. Totodată, debutul normei prin care se propun modificările la alin. (2) art. 40 ¹ , se va expune după cum urmează: „la alineatul (2):”. Drept urmare, în cuprinsul normei prin care se propune completarea alin. (2) cu lit. y), cuvântul „alineatul” se va exclude.	4. Se acceptă. Art. XI devine Art. X. Propunerea a fost implementată prin simplificarea structurii de modificare a art. 40 ¹ . Debutul normei a fost reformulat pentru a evita repetarea inutilă a termenului „alineatul”, fiind eliminate totodată elementele excedentare de localizare a literelor nou-introduse (i ¹ și y), conform normelor de tehnică legislativă.
		5. La Art. XIV , cuprinsul dispoziției de modificare a art. 415 din Codul contravențional, se va expune după cum urmează:	5. Se acceptă. Art. XIV devine Art. XII.

		„Art. XIV. – „La articolul 415 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78–84, art. 100), cu modificările ulterioare,”. 6. La Art. XXII, cuprinsul dispoziției de modificare a Anexei nr. 5 la Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, se va expune după cum urmează: „Art. XXII. – „La anexa nr. 5 la Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 441– 447, art. 715), cu modificările ulterioare, ”.	Propunerea a fost implementată integral. Preambulul Art. XII a fost redactat în strictă conformitate cu varianta propusă de Ministerul Justiției. 6. Se acceptă. Art. XXII devine Art. XVI. Propunerea a fost implementată integral. Preambulul Art. XVI a fost redactat prin preluarea întocmai a variantei propuse de Ministerul Justiției.
Expertiza anticorupție			
Centrul Național Anticorupție (aviz nr. 06/2/2982 din 19.02.2026)	18.	Centrul Național Anticorupție a venit cu următoarele obiecții expuse în Raportul de expertiză anticorupție (nr. ELO26/11199 din 19.02.2026): La Art. VIII (art. 33 din Legea nr. 345/2003), s-a identificat factorul de risc „formulare ambiguă” prin utilizarea sintagmei comasate „se declară/prelungeste”. Expertiza indică necesitatea delimitării clare a hotărârii de declarare/prelungire de hotărârea prin care se stabilesc măsuri pe durata stărilor respective, conform Legii nr. 248/2025.	Se acceptă. Recomandarea CNA a fost implementată prin reformularea literelor b) și b¹ de la pct. 5 ce se referă la art. 33. S-a procedat la eliminarea caracterului ambiguu al normei prin substituirea sintagmei comasate „se declară/prelungeste” cu cuvintele „se declară ori se prelungeste”.
Avize cu obiecții și propuneri adiționale			
Ministerul Finanțelor (comentariu public plasat pe e-legiferare în data de 12.02.2026)	19.	Comunică repetat lipsa obiecțiilor și propunerilor ce vizează conținutul proiectului de lege.	Se acceptă.

Ministerul Afacerilor Interne (aviz suplimentar nr. 27/673 din 20.02.2026)	20. Suplimentar la avizul nr. 30/4649 din 30.12.2025, Ministerul Afacerilor Interne (MAI) vine cu următoarele obiecții și propuneri: 1. În prim plan se constată că, deși autorul, atât prin denumirea proiectului, cât și prin nota de fundamentare, indică faptul că intervențiile propuse ar avea un caracter strict tehnic, proiectul de lege conține, în realitate, modificări substanțiale care vizează competențele altor autorități. Astfel, <u>contrar afirmației potrivit căreia „modificările sunt strict terminologice și organizatorice, fără a altera atribuțiile funcționale sau structura de personal”</u>, prin conținutul proiectului se intervine asupra cadrului normativ ce reglementează competențele unor autorități aflate inclusiv în subordinea altor ministere. Mai mult ca atât, un șir de modificări, ce țin de activitatea unor instituții pe timp de pace, propuse de către Ministerul Apărării au fost înaintate cu încălcarea competențelor legale conferite. În acest sens, este de menționat faptul că, conform prevederilor art. 28 alin. (3) din Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională, Ministerul Apărării dispune de atribuții de a propune autorităților publice competente intervenții justificate ale statului și măsurile necesare ce țin de pregătirea sistemului național de apărare, de dezvoltarea infrastructurii teritoriale și a resurselor acestuia, ceea ce nu a fost respectat prin înaintarea Proiectului analizat, argumentarea juridică nefiind reflectată corespunzător în nota de fundamentare potrivit prevederilor din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, iar	Se exclude din proiect: Art. XII (IGSU) Art. XVI (IGPF) Art. XVII (IGP) Art. XXI devine Art. XV cu următorul cuprins: <i>„Art. XV. – Legea nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 462-466, art. 770), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</i> <i>La articolul 9 alineatul (3) și articolul 22 alineatul (8), cuvintele „Statul Major General al Forțelor Armate” se substituie cu cuvintele „Statul Major al Apărării”.</i>” Propunerile incluse în cadrul normativ special al CNA (fostul art. VI), IGSU (fostul art. XII), SPPS (fostul art. XIII), IGPF (fostul art. XVI), IGP (fostul art. XVII), ANP (fostul art. XIX), SV (fostul art. XX), IGC (fostul art. XXI) și SIS (fostul art. XXIII), referitoare la prezentarea informațiilor necesare Statului Major al Apărării (SMA), își pierd relevanța. Aceasta se datorează faptului că normele aplicabile pe timp de asediu, de război sau în caz de agresiune armată sunt reglementate conform prevederilor art.8 alineatele (4)-(6), art.9 alineatele (3)-(9), art.29 alineatele (3) și (4), art.30 alineatele (2)-(3 și (4), art.31, art.32, art.33 alineatele (1)-(2), art.34 și art.37 alin.(2) din Legea nr.345/2003 cu privire
--	---	---

		modificările propuse nefiind coordonate prealabil.	la apărarea națională și vor fi detaliate în noul proiect de Lege privind regimul stării de asediu și al stării de război. Totodată, pe timp de pace, solicitarea informațiilor necesare SMA de la structurile forțelor destinate apărării naționale se va realiza în temeiul art.8 alin.(4), art.9 alineatele (1)-(2), art.13, art.29 alineatele (1), (2) și (4), art.30 alineatele (1) și (4), art.31, art.32, art.33 alineatele (3)-(6), art.34 și art.37 alin.(1) din Legea nr.345/2003.
		2. În partea ce ține de modificarea ce este propusă în Art. III pct. 3 din proiect și anume, modificarea componenței Comisiei de Stat pentru Încorporare, prin includerea reprezentantului MAI în locul reprezentantului Inspectoratului General de Carabinieri (în continuare - IGC), menționăm că asemenea modificare a fost propusă și de către Cancelaria de Stat a Republicii Moldova prin proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (debirocratizarea normativă). Astfel, se apreciază că intervenția propusă depășește obiectul de reglementare al actului normativ menționat, care vizează pregătirea resurselor umane pentru apărare Patriei, și nu prevede reorganizarea sau redistribuirea competențelor instituționale între autoritățile publice, căci conform cadrului normativ existent IGC este unica autoritate cu statut militar din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, din acest motiv având competențe exclusive de a participa în cadrul Comisiei de Stat pentru Încorporare. Astfel, conform art. 2 alin. (2) din Legea nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri, IGC exercită, pe timp de pace,	2. Se acceptă parțial. În vederea asigurării concordanței depline a cadrului legal primar cu normele secundare – respectiv cu Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 387/2010, modificată prin HG nr. 244 din 14 mai 2026 pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului (ajustarea cadrului normativ aferent domeniului apărării) – alin. (2) și (3) ale art. III sunt expuse în următoarea redacție: <i>„3. La articolul 30:</i> <i>alineatele (2) și (3) vor avea următorul cuprins:</i> <i>„(2) Comisia de Stat pentru Încorporare se constituie din:</i> <i>a) președinte – ministrul apărării;</i> <i>b) vicepreședinte – șeful Statului Major al Apărării;</i> <i>c) membri:</i> <i>-reprezentanți ai Ministerului Apărării;</i> <i>-reprezentantul Ministerului Afacerilor Interne;</i> <i>- reprezentantul Inspectoratului General de Carabinieri;</i>

	atribuții în domeniul menținerii, asigurării și restabilirii ordinii și securității publice, iar pe timp de asediu sau de război, atribuțiile specifice Forțelor Armate în condițiile prevăzute de legea prenotată și actele normative. Totodată, alin. (3) al aceluiași articol prevede că Inspectoratul General de Carabinieri face parte din sistemul național de ordine și securitate publică și din sistemul național de apărare. Reieșind din raționamentele menționate mai sus nu se susține modificarea propusă și insistă asupra componenței actuale a Comisiei de Stat pentru Încorporare. 2.1. Totodată, propunerea prevăzută în pct. 4 a articolul nominalizat mai sus, se recomandă să fie inclusă în art. 30, dar nu în art. 39 cum este propus de către autori, din considerentul că art. 39 reglementează eliberarea din serviciul militar a rezerviștilor concentrați sau mobilizați, pe când în art. 30 conține reglementări nemijlocite de Comisia de Stat pentru Încorporare, această modificare asigurând o încadrare armonioasă în cadrul normativ existent. 3. Ținem să atragem atenția autorilor Proiectului asupra faptului că la art. V, care prevede modificarea și completarea art. 7 alin. (1) și (11) din Legea nr. 1477/2002 cu privire la răspunderea materială a militarilor, au fost elaborate două prevederi contradictorii, și anume, conform art. 7 alin. (1) Comandantul (șeful) are dreptul să prelungească termenul de examinare a cercetării administrative cu cel mult 15 zile, pe când în alin. (11) este prevăzută posibilitatea examinării cercetării nominalizate în cel mult 90 zile. Reieșind din cele expuse mai	- <i>reprezentantul Ministerului Sănătății;</i> - <i>reprezentantul Ministerului Educației și Cercetării;</i> <i>d) secretar.</i> <i>(3) În componența Comisiei de Stat pentru Încorporare pot fi incluși și reprezentanți ai altor autorități publice, entități publice, agenți economici și organizații necomerciale.”</i> 2.1. În textul Art. III, toate modificările referitoare la Comisia de Stat pentru Încorporare sunt corect incluse în art. 30. art. 39 nu există în proiect, iar alineatul (4) face parte integrantă din art. 30, deci încadrarea este corectă. 3. Nu se acceptă. Prin operarea modificărilor la art.7 din Legea nr. 1477/2002, prevederile acestuia se propun a fi aduse în concordanță cu termenii prevăzuți la art.60 din Codul administrativ, nr. 116/2018.
--	---	--

		sus, se propune excluderea sintagmei „cel mult” din prevederile art. 7 alin. (1). 4. Cu referire la modificările propuse la art. 33 din Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională (a se vedea Art. VIII din Proiect). În acest context, este important de menționat că, în procesul de management al situațiilor de criză, Guvernul și Parlamentul decid asupra regimurilor prevăzute de Legea nr. 248/2025, iar deciziile cu caracter obligatoriu sunt emise de către Comisia națională de management al crizelor. Astfel, redacția în vigoare a art. 33 stabilește că „folosirea resurselor disponibile ale Armatei Naționale în soluționarea problemelor ce nu țin nemijlocit de apărarea țării se efectuează în temeiul dispozițiilor Comisiei pentru Situații Excepționale, în cazurile prevăzute de Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, cu informarea neîntârziată a Parlamentului și a Președintelui Republicii Moldova”. Prin urmare, orice modificare legislativă asupra art. 33 urmează să fie corelată cu cadrul normativ în vigoare privind managementul situațiilor de criză, pentru a evita disfuncționalități în mecanismul decizional. 4.1. Complementar, la Art. VIII., care prevede modificarea Legii nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională, la pct. 4, art. 26 alin (1) din proiect, după cuvântul decizii se propune completarea cu cuvintele „în limitele competențelor atribuite prin acte normative,” or, potrivit art. 15 alin. (1) din Legea nr. 249/2025 privind securitatea națională a Republicii Moldova, Consiliul Național de	4. Se acceptă parțial. Art. VIII devine Art. VII. Modificarea prezentată în proiect (vezi pct.5 la Art.VII), la art.33 alin.(3) lit.b) și b¹) din Legea nr. 345/2003 este corelată cu prevederile art.23 alineatele (1), (6), art.26 subpct.1), art.29 din Legea nr.248/2025 ce prevăd expres, în cazul declarării stării de alertă sau de urgență, competența Guvernului și respectiv a Parlamentului de utilizare a resurselor umane și materiale disponibile ale Forțelor Armate în sprijinul autorităților și instituțiilor publice implicate în managementul crizei. Concomitent, se exclud din pct.5 la Art.VII din proiect a alin.(4¹), deoarece în cazurile prevăzute de literele a), respectiv, b) și b¹) alin.(3) art.33 din Legea nr.345/2003 și în legile de referință nu este prevăzută folosirea forței și aprobarea regulilor de folosire a acesteia de către Ministerul Apărării. În cazurile prevăzute de literele c) și d) alin.(3) art.33 din Legea nr.345/2003, folosirea forței și aprobarea regulilor de folosire a acesteia de către Ministerul Apărării este reglementată de art.35-37 din Legea nr.147/2017 privind regimul armamentului și munițiilor convenționale, al mijloacelor speciale și dispozitivelor militare deținute de Armata Națională și de forțele militare străine.
--	--	--	---

	Securitate (în 3 continuare – CNS) este un organ de coordonare între autoritățile și instituțiile publice, având drept scop analizarea amenințărilor, riscurilor, pericolelor și vulnerabilităților la adresa securității statului, apărării naționale și ordinii și securității publice, formularea de propuneri și adoptarea de decizii pentru identificarea, prevenirea, gestionarea și contracararea acestora, precum și consultarea Președintelui Republicii Moldova în domeniile vizate de politica de securitate națională. Astfel, asigurarea securității statului, apărării naționale și ordinii publice este un proces mai amplu la care participă și alte autorități publice cu drept de decizie (de ex: cooperarea internațională, schimbarea cadrului normativ etc.). 5. Referitor la Art. X din proiect, este atins aspectul ce vizează protecția socială a militarilor, prin care se instituie o reglementare aplicabilă militarilor eliberați din serviciul militar prin contract la atingerea vârstei-limită de aflare în serviciul militar, care beneficiază de dreptul la pensie și locuiesc singuri în locuința de serviciu, depășește obiectul de reglementare al proiectului. Totodată, în lipsa unei analize detaliate privind numărul persoanelor vizate, atât în cadrul Armatei Naționale, cât și al Inspectoratului General de Carabinieri, această normă riscă să rămână una formală, în lipsa unui temei juridic clar, a unei acoperiri financiare adecvate și a unei evaluări reale privind disponibilitatea locuințelor de serviciu necesare pentru aplicarea efectivă a reglementării.	4.1. Se acceptă propunerea autorului avizului de completare la pct. 4 din fostul Art. VIII actualul Art. VII., art. 26 alin (1) din proiect, după cuvântul decizii se propune completarea cu cuvintele „în limitele competențelor atribuite prin acte normative”. Astfel, alin.(1) la articolul 26 va avea următorul cuprins: <i>„(1) Pe lângă Președintele Republicii Moldova, pe timp de pace, în calitate de organ de coordonare între autoritățile și instituțiile publice, activează Consiliul Național de Securitate, care formulează propuneri și adoptă decizii ce vizează asigurarea securității statului, apărării naționale și ordinii și securității publice, în limitele competențelor atribuite prin acte normative.”</i> 5. Nu se acceptă Art. X devine Art. IX. Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe, la art.22 alin.(2) lit.b) conține o normă generală cu referire la criteriile de evacuare a persoanele care nu dispun de locuință pe teritoriul Republicii Moldova și care au atins vârsta de pensionare și locuiesc singure în locuința de serviciu. Prin modificarea art. 21 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 162/2005, autorul își propune să ajusteze cadrul normativ la specificul serviciului militar. Mai mult ca atât, Ministerul Apărării dispune de un fond locativ de serviciu care ar permite aplicarea în practică a normei, cu asigurarea protecției sociale a militarilor
--	--	---

			eliberați din serviciul militar prin contract la atingerea vârstei-limită de aflare în serviciul militar, care au dreptul la pensie și locuiesc singuri în locuința de serviciu.
		6. Suplimentar, în Art. XI din proiect, privind modificarea art. 67 alin. (2) din Legea nr. 52/2007 pentru aprobarea Regulamentului disciplinei militare, se apreciază că substituirea termenului de „6 luni” cu „12 luni” nu este susținută de o justificare obiectivă. Practica administrativ-disciplinară demonstrează că cercetarea de serviciu se finalizează, în mod rezonabil, în termenul actual, iar extinderea acestuia nu conduce la eficientizarea procedurii, ci dimpotrivă, poate genera tergiversări și diminuarea caracterului preventiv și educativ al sancțiunii disciplinare. Or, sancțiunea disciplinară trebuie să intervină într-un termen rezonabil, conform principiului celerității procedurale, aplicabil mutatis mutandis și în materia raporturilor de serviciu.	6. Nu se acceptă. Art. XI devine Art. X. Modificarea termenului de 6 luni la 12 luni se referă la termenul de aplicare a sancțiunii disciplinare din ziua comiterii încălcării (abaterii) și nicidecum nu se referă la extinderea termenului de desfășurare a cercetării de serviciu/disciplinare. Mai mult ca atât, la majorarea termenului de aplicare a sancțiunii disciplinare militarilor prin contract, Ministerul Apărării a ținut cont și de prevederile art.4 alin.(2) și art. 59 alin. (2) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, care prevede un termen de 12 luni pentru aplicarea sancțiunilor disciplinare în cazul funcționarilor publici. Extinderea termenului la 12 luni și în cazul militarilor nu afectează principiul celerității, întrucât acesta reprezintă un termen maxim de aplicare a sancțiunii, nu o obligație de tergiversare a procedurii disciplinare. Or, modificarea propusă permite examinarea completă a abaterilor, inclusiv în situații complexe (de detașare a militarului la studii peste hotarele Republicii Moldova, operațiuni de menținere a păcii, aplicații militare, etc.).

			În consecință, Ministerul Apărării își menține poziția exprimată anterior și consideră justificată majorarea termenului la 12 luni.
		7. În ce privește Art. XII, MAI exprimă dezacordul cu modificările la Legea Inspectoratului General pentru Situații de Urgență nr. 93/2007 propuse prin proiectul de lege din următoarele considerente. Potrivit art.1 alin.(1) din Legea nr.271/1994 cu privire la protecția civilă și art.1 alin.(2) din Legea Inspectoratului General pentru Situații de Urgență nr. 93/2007, protecția civilă este un sistem de măsuri și acțiuni întreprinse, pe scara întregului stat, pe timp de pace și de război, în scopul asigurării protecției populației, a proprietății în condițiile calamităților naturale și ecologice, avariilor și catastrofelor, epifitotitiilor, epizootiilor, incendiilor și în cazul aplicării mijloacelor de nimicire moderne. Conform art.8 lit.a) din Legea nr.271/1994, Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, în continuare - IGSU) al MAI exercită conducerea nemijlocită a Protecției Civile în republică și este responsabil de lichidarea efectelor situațiilor excepționale. n același timp, conform art. 2 din Legea nr. 93/2007, sistemul IGSU reprezintă un complex de instituții specializate ale statului, ce intră în componența MAI, care execută, în condițiile legii, sarcini în domeniul protecției populației, teritoriului, mediului înconjurător și proprietății, în caz de pericol sau declanșare a situațiilor excepționale. Conform art. 8 alin. (1) lit. e) din legea citată, una din sarcinile de bază	Se exclude din proiect: Art. XII (IGSU) Propunerile incluse în cadrul normativ special al CNA (fostul art. VI), IGSU (fostul art. XII), SPPS (fostul art. XIII), IGPF (fostul art. XVI), IGP (fostul art. XVII), ANP (fostul art. XIX), SV (fostul art. XX), IGC (fostul art. XXI) și SIS (fostul art. XXIII), referitoare la prezentarea informațiilor necesare Statului Major al Apărării (SMA), își pierd relevanța. Aceasta se datorează faptului că normele aplicabile pe timp de asediu, de război sau în caz de agresiune armată sunt reglementate conform prevederilor art.8 alineatele (4)-(6), art.9 alineatele (3)-(9), art.29 alineatele (3) și (4), art.30 alineatele (2)-(3 și (4), art.31, art.32, art.33 alineatele (1)-(2), art.34 și art.37 alin.(2) din Legea nr.345/2003 cu privire la apărarea națională și vor fi detaliate în noul proiect de Lege privind regimul stării de asediu și al stării de război. Totodată, pe timp de pace, solicitarea informațiilor necesare SMA de la structurile forțelor destinate apărării naționale se va realiza în temeiul art.8 alin.(4), art.9 alineatele (1)-(2), art.13, art.29 alineatele (1), (2) și (4), art.30 alineatele (1) și (4), art.31, art.32, art.33 alineatele (3)-(6), art.34 și art.37 alin.(1) din Legea nr.345/2003.

		ale IGSU este efectuarea măsurilor în regimul stării de urgență, de asediu sau de război, iar potrivit art. 12 alin. (1) lit. a) Inspectoratul planifică, organizează, coordonează și execută măsurile de protecție civilă. Relevant este de menționat că, prin Hotărârea Parlamentului nr. 1318/1993 privind aderarea Republicii Moldova la unele convenții internaționale, Republica Moldova a aderat la cele patru Convenții de la Geneva din 12 august 1949 prin succesiune (ca fost stat membru al URSS), acestea fiind în vigoare pentru țară din 24 mai 1993. Protocoalele adiționale I și II (1977) ale Convenției de la Geneva sunt în vigoare pentru Republica Moldova din 24 noiembrie 1993. Astfel, conform Protocolului Adițional I (1977) al Convenției de la Geneva din 1949, competențele și sarcinile serviciilor de protecție civilă sunt enumerate exhaustiv la art. 61, acestea fiind sarcini exclusiv umanitare, menite să protejeze populația civilă împotriva pericolelor, să o ajute să depășească efectele imediate ale ostilităților sau ale catastrofelor și să asigure condițiile necesare supraviețuirii. Cele 15 competențe specifice definite de tratat sunt: 1. Avertizarea: semnalarea pericolelor iminente. 2. Evacuarea: mutarea populației din zonele periculoase. 3. Gestionarea adăposturilor: organizarea și administrarea spațiilor de protecție. 4. Aplicarea măsurilor de blackout: managementul camuflajului. 5. Salvarea: căutarea și scoaterea persoanelor de sub dărâmături sau din zone afectate.	
--	--	---	--

	6. Servicii sanitare: inclusiv primul ajutor și asistența religioasă. 7. Lupta împotriva incendiilor: competență specifică pompierilor. 8. Detectarea și marcarea zonelor periculoase: de ex: zone minate sau contaminate. 9. Decontaminarea: curățarea de agenți chimici, biologici sau radiologici. 10. Furnizarea de cazare și aprovizionare de urgență: ajutor logistic pentru sinistrați. 11. Asistența de urgență pentru restabilirea ordinii: în zonele sinistrate, dacă este necesar. 12. Repararea de urgență a serviciilor publice indispensabile de utilitate publică: de ex: rețele de apă, electricitate. 13. Servicii funerare de urgență: identificarea și înhumarea victimelor. 14. Asistență pentru conservarea bunurilor esențiale supraviețuirii. 15. Activități complementare: orice altă sarcină necesară pentru îndeplinirea punctelor de mai sus. Este de menționat că, aceste norme internaționale, sunt perfect coraborate prevederilor art. 38 și 54 din legea marțială specială - Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război. Așadar, potrivit cadrului normativ citat, în perioada stării de asediu, IGSU are atribuții ce vizează desfășurarea formațiunilor specializate din subordine, asigurarea protecției populației și a bunurilor, precum și executarea lucrărilor de salvare și a altor lucrări de neamânat, iar în perioada stării de război, instituția asigură punerea în aplicare a măsurilor de protecție a populației și a bunurilor, desfășurând, totodată,	
--	--	--

	lucrări de salvare și alte intervenții urgente. Astfel, se consideră inconsecvent și contrar destinației, ca IGSU, pe perioada stării de asediu sau de război, să desfășoare activități pentru: organizarea apărării naționale, asigurarea măsurilor de menținere a regimului stării de asediu sau de război și să participe la asigurarea acțiunilor de apărare a țării, în condițiile Legii nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională. Art. XII se propune a fi exclus, deoarece prevederile Legii nr. 345/2003 (este legea specială), stabilesc clar competențele, subordonarea etc., a forțelor destinate apărării naționale.	
	8. Cu referire la Art. XVI din proiectul menționat, care vizează modificarea Legii nr.283/2011 cu privire la Poliția de Frontieră: La pct.1- Obiectul de reglementare al amendamentului propus la art. 4 din Legea prenotată vizează un domeniu specific – apărarea națională. Respectiv, domeniul dat necesită a fi elucidat în legile speciale care reglementează domeniul vizat, or astfel vor fi asigurate normele de tehnică legislativă obligatorii la elaborarea proiectelor de acte normative. La caz, art. 5 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative prevede expres că, normele juridice speciale sunt aplicabile în exclusivitate anumitor categorii de raporturi sociale sau subiecți strict determinați. Totodată, analizând conținutul completărilor propuse, raportate la scopul urmărit de către autorul proiectului de act normativ menționăm că, Legea nr.212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, la art.37 prevede „Atribuțiile	Se exclude din proiect: Art. XVI (IGPF) Propunerile incluse în cadrul normativ special al CNA (fostul art. VI), IGSU (fostul art. XII), SPPS (fostul art. XIII), IGPF (fostul art. XVI), IGP (fostul art. XVII), ANP (fostul art. XIX), SV (fostul art. XX), IGC (fostul art. XXI) și SIS (fostul art. XXIII), referitoare la prezentarea informațiilor necesare Statului Major al Apărării (SMA), își pierd relevanța. Aceasta se datorează faptului că normele aplicabile pe timp de asediu, de război sau în caz de agresiune armată sunt reglementate conform prevederilor art.8 alineatele (4)-(6), art.9 alineatele (3)-(9), art.29 alineatele (3) și (4), art.30 alineatele (2)-(3 și (4), art.31, art.32, art.33 alineatele (1)-(2), art.34 și art.37 alin.(2) din Legea nr.345/2003 cu privire la apărarea națională și vor fi detaliate în

	Ministerului Afacerilor Interne și ale Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova”. Prin urmare, având în vedere aspectul de tehnică legislativă evidențiat, precum și conținutul normei specificate din Legea nr. 212/2004, considerăm oportună operarea modificărilor în Legea enunțată, pentru a asigura oportunitatea și coerența normelor juridice. La pct.2.- Având în vedere că, cadrul normativ reglementează domeniul privind interacțiunea Poliției de Frontieră și Ministerului Apărării pe timp de pace, precum și pe perioada stării de asediu și de război (regăsită în amendamentul propus), în speță, art. 59 din Legea nr. 28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova, care elucidează domeniile în care Ministerul Apărării colaborează cu Poliția de Frontieră, precum și normele distincte din conținutul Legii nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională, care prevede rolul Poliției de Frontieră până la instituirea regimului de asediu sau de război (art. 9 alin. (5)), precum și în situația declarării stării de asediu sau război (art. 9 alin. (6)), considerăm superfluă o asemenea soluție normativă propusă de către autor. Adicional, luând în considerare existența actelor interinstituționale care reglementează mecanisme de cooperare între autoritățile vizate, inclusiv, care cad sub incidența Legii nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat, se fundamentează teza privind inoportunitatea amendării atribuțiilor Poliției de Frontieră, cu aspecte de ordin narativ, în detrimentul unor soluții juridice cu caracter dispozitiv. Or, acest	noul proiect de Lege privind regimul stării de asediu și al stării de război. Totodată, pe timp de pace, solicitarea informațiilor necesare SMA de la structurile forțelor destinate apărării naționale se va realiza în temeiul art.8 alin.(4), art.9 alineatele (1)-(2), art.13, art.29 alineatele (1), (2) și (4), art.30 alineatele (1) și (4), art.31, art.32, art.33 alineatele (3)-(6), art.34 și art.37 alin.(1) din Legea nr.345/2003.
--	--	---

	aspect, la necesitate, va fi îmbunătățit în documentele la nivel operațional. Urmare celor expuse, considerăm inoportune, la etapa actuală, operarea modificărilor propuse în proiectul de act normativ supus examinării, având în vedere obiecțiile expuse supra, astfel Art. XVI din proiect urmează a fi exclus.	
	9. În ce privește Art. XVII din proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, care vizează propuneri de completare a art. 7 și art. 18 din Legea nr. 320/2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, în următorul format: <i>Articolul 7 se completează cu litera c1) cu următorul cuprins:</i> <i>„c1) exercită controlul și coordonează îndeplinirea de către Poliție a atribuțiilor în domeniul apărării naționale prevăzute de Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională și de alte acte normative;</i> <i>Articolul 18 se completează cu articolul 181 cu următorul cuprins:</i> <i>„Articolul 181. Atribuțiile Poliției în domeniul apărării naționale</i> <i>Pe timp de pace, pe perioada stării de asediu sau de război și în caz de agresiune armată, Poliția, în conformitate cu atribuțiile care îi revin, prezintă informațiile necesare Statului Major al Apărării, desfășoară activități pentru organizarea apărării naționale, asigură măsurile de menținere a regimului stării de asediu sau de război și participă la asigurarea acțiunilor de apărare a țării, în condițiile Legii nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională.”;</i> se relevă că, potrivit art. 28 alin. (1) din Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională,	Se exclude din proiect: Art. XVII (IGP) Propunerile incluse în cadrul normativ special al CNA (fostul art. VI), IGSU (fostul art. XII), SPPS (fostul art. XIII), IGPF (fostul art. XVI), IGP (fostul art. XVII), ANP (fostul art. XIX), SV (fostul art. XX), IGC (fostul art. XXI) și SIS (fostul art. XXIII), referitoare la prezentarea informațiilor necesare Statului Major al Apărării (SMA), își pierd relevanța. Aceasta se datorează faptului că normele aplicabile pe timp de asediu, de război sau în caz de agresiune armată sunt reglementate conform prevederilor art.8 alineatele (4)-(6), art.9 alineatele (3)-(9), art.29 alineatele (3) și (4), art.30 alineatele (2)-(3 și (4), art.31, art.32, art.33 alineatele (1)-(2), art.34 și art.37 alin.(2) din Legea nr.345/2003 cu privire la apărarea națională și vor fi detaliate în noul proiect de Lege privind regimul stării de asediu și al stării de război. Totodată, pe timp de pace, solicitarea informațiilor necesare SMA de la structurile forțelor destinate apărării naționale se va realiza în temeiul art.8 alin.(4), art.9 alineatele (1)-(2), art.13, art.29 alineatele (1), (2) și (4),

	Ministerul Apărării este organul central de specialitate al administrației publice centrale care organizează, conduce, coordonează și desfășoară, potrivit legii, activitățile în domeniul apărării naționale și securității militare, iar în conformitate cu art. 30 din aceeași lege, organul principal care asigură Comandamentul Suprem al Forțelor Armate în pregătirea și controlul Forțelor Armate pentru executarea misiunilor de apărare națională este Statul Major al Apărării, condus de șeful Statului Major al Apărării, în condițiile Constituției Republicii Moldova, ale legii prenotate și ale altor acte normative. Corelativ, în partea ce se referă la stările de asediu și război, Legea nr. 345/2003 reglementează expres în ce circumstanțe de facto și de iure sunt implicate <i>forțele destinate apărării naționale</i> care includ Forțele Armate, subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne, ale Ministerului Justiției, ale Ministerului Finanțelor, ale Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, ale Serviciului de Protecție și Pază de Stat, ale Centrului Național Anticorupție, formațiunile de apărare teritorială și alte formațiuni armate legale. Însă, este de consemnat că, în cazurile indicate la art. 9, alin. (5) și (6) din Legea nr. 345/2003, forțele destinate apărării naționale își mențin misiunile specifice fiecărei autorități, în condițiile legilor speciale, acționând în condițiile unui regim de conducere operațională unificată și în baza actelor de comandament cu caracter militar emise în limitele competențelor legale. Contextual, art. 31 și 37 din Legea nr. 345/2003 prevăd că la declararea stării de asediu	art.30 alineatele (1) și (4), art.31, art.32, art.33 alineatele (3)-(6), art.34 și art.37 alin.(1) din Legea nr.345/2003.
--	---	---

		sau de război, <i>forțele destinate apărării naționale</i> participă la operații militare și acțiuni de apărare națională și acționează în baza Planului de întrebuințare a Forțelor Armate, care este aprobat în prealabil de Comandantul Suprem al Forțelor Armate, Serviciul de Informații și Securitate, Ministerul Afacerilor Interne și Serviciul de Protecție și Pază de Stat planifică, desfășurând activități și prezentând informațiile necesare pentru organizarea apărării naționale. La declararea stării de asediu sau de război, autoritățile publice indicate la art. 37 alin. (1) din legea prenotată, în conformitate cu atribuțiile care le revin, trec în subordinea operativă a Statului Major al Apărării, asigură măsurile de menținere a regimului stării de asediu sau de război și participă la asigurarea acțiunilor de apărare a țării, în limitele competențelor, prin: a) colectarea, prelucrarea, verificarea, protecția, valorificarea și schimbul reciproc de informații necesare pentru a asigura conducerea (comanda) la nivel strategic, operativ și tactic; b) pregătirea pentru răspuns rapid, interacțiune reciprocă, eficientă și regrupare promptă; c) acțiuni subversive-informative, de sabotaj, antiteroriste și alte acțiuni necesare în scopul descurajării agresorului militar, desfășurate în spatele liniilor militare sau pe teritoriul temporar ocupat; d) alte acțiuni ce țin de competența acestora, care se referă la asigurarea apărării naționale, precum și misiuni stabilite de Președintele Republicii Moldova. Prin prisma raționamentelor expuse supra, se admite necesitatea revizuirii și armonizării cadrului normativ existent în partea ce ține	
--	--	---	--

		de implicarea Poliției în domeniul apărării naționale, însă nu se susține inițiativa de completare a Legii nr. 320/2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, în formatul și cu conținutul prezentat de către autorul proiectului de lege supus avizării. Ca și alternativă în acest sens, se supune atenției spre examinare recomandarea de completare a Legii nr. 320/2012, eventual cu lit. p) la alin. (4) a art. 21, cu următorul cuprins: „p) asigură măsurile de menținere a regimului stării de asediu sau de război și participă la asigurarea acțiunilor de apărare a țării, în limitele competenței funcționale și în condițiile Legii nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională.”. Subsidiar, precizăm în mod special că, completarea propusă a art. 18 din Legea nr. 320/2012 presupune obligații suplimentare fără existența cadrului organizatoric și funcțional corespunzător, ceea ce poate afecta eficiența în exercitarea atribuțiilor Poliției, dar și extinde în mod excesiv atribuțiile Poliției în domeniul apărării naționale, care aparține în principal structurilor militare specializate. Implicarea directă și amplă a Poliției în organizarea apărării naționale poate conduce la diluarea rolului său fundamental de menținere a ordinii publice și combatere a criminalității. De asemenea, atribuirea Inspectoratului General al Poliției a unor competențe suplimentare în materie de apărare, poate genera suprapuneri de atribuții între Poliție și structurile Ministerului Apărării sau ale Statului Major al Apărării, ceea ce poate crea confuzii instituționale și dificultăți în	
--	--	---	--

	delimitarea responsabilităților în situații de asediu și război. Potrivit structurii organizatorice instituționale existente, Inspectoratul General al Poliției nu dispune în prezent de o unitate specializată de mobilizare, care să gestioneze atribuțiile specifice în domeniul apărării naționale. Or, lipsa unei asemenea structuri presupune dificultăți în eventuala implementare în practică a prevederilor legale propuse. Fără personal instruit, proceduri clare și mecanisme interne dedicate mobilizării, există riscul ca obligațiile prevăzute să rămână formale sau să fie realizate impropriu. Așadar, se impune evaluarea necesității instituirii unei structuri specializate de mobilizare în cadrul Inspectoratului General al Poliției, stabilirea clară a competențelor, delimitarea atribuțiilor față de alte autorități competente în domeniul apărării naționale, precum și identificarea resurselor umane și financiare necesare pentru implementarea eficientă a noilor prevederi.	
	10. Analizând prevederile Art. XVIII din proiect, prin care de către autori este propusă modificarea art. 2 din Legea nr.147/2017 privind regimul armamentului și munițiilor convenționale, al mijloacelor speciale și dispozitivelor militare deținute de Armata Națională și de forțele militare străine aflate legal pe teritoriul Republicii Moldova, se constată existența unui risc semnificativ din perspectiva mecanismelor de control civil și instituțional asupra utilizării forței armate. Substituirea reglementării potrivit căreia	10. Nu se acceptă. Art. XVIII devine Art. XIV. Autorul consideră că reglementarea existentă asigură deja atribuțiile Ministerului Apărării în stabilirea și aplicarea regulilor de folosire a armamentului, conform legii și actelor normative. Modificarea propusă de MAI nu este necesară, deoarece rolul Comandantului Suprem al Forțelor Armate și al

	nomenclatorul armamentului și regulile de aplicare a acestuia sunt aprobate distinct, inclusiv prin implicarea autorității supreme de comandă, cu o formulă concentrată exclusiv la nivelul Ministerului Apărării, conduce la diminuarea controlului interinstituțional și la restrângerea rolului constituțional al Comandantului Suprem al Forțelor Armate. O asemenea concentrare decizională nu corespunde exigențelor statului de drept, care reclamă mecanisme de echilibru și control reciproc în domenii sensibile ce vizează securitatea națională..	mecanismelor de control rămâne garantat prin alte prevederi legale și acte normative conexe. Prin urmare, modificarea propusă de MAI nu se acceptă, păstrându-se textul existent al legii, care conferă Ministerului Apărării responsabilitatea clară, fără a afecta controlul instituțional și respectarea statului de drept.
	11. La Art. XXI, pct. 1 se propune a fi exclus, deoarece „misiune de apărare națională” este foarte largă, include mai multe componente din domeniul militar, securității naționale, cooperării internaționale etc. Astfel, Inspectoratul General de Carabinieri este investit cu careva competențe din domeniile nominalizate atât prin Legea nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri, cât și prin alte acte normative și în acest context dispare necesitatea modificării art. 2 din legea nr. 219/2018. Subsidiar se menționează că, modificările propuse la art. XXI, prin care competența IGC de „asigurare a regimului stării de urgență, de asediu și de război” este înlocuită cu formularea „precum și misiuni de apărare națională”, modifică în mod semnificativ sfera competențelor carabinierilor. Mai mult, autorul nu a ținut cont de prevederile art. 26 din Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, motiv pentru care această intervenție urmează a fi	Art. XXI devine Art. XV cu următorul cuprins: <i>„Art. XV. – Legea nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 462-466, art. 770), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</i> <i>La articolul 9 alineatul (3) și articolul 22 alineatul (8), cuvintele „Statul Major General al Forțelor Armate” se substituie cu cuvintele „Statul Major al Apărării”.</i>” Propunerile incluse în cadrul normativ special al CNA (fostul art. VI), IGSU (fostul art. XII), SPPS (fostul art. XIII), IGPF (fostul art. XVI), IGP (fostul art. XVII), ANP (fostul art. XIX), SV (fostul art. XX), IGC (fostul art. XXI) și SIS (fostul art. XXIII), referitoare la prezentarea informațiilor necesare Statului Major al Apărării (SMA), își pierd relevanța. Aceasta se datorează faptului că

	revizuită, astfel încât atribuțiile autorităților în cazul declarării regimurilor prevăzute de legea menționată să nu genereze blocaje în intervenția forțelor Ministerului Afacerilor Interne. În aceeași ordine de idei, modificarea alin. (2) al art. 2, prin omisiunea expresă a competențelor IGC în cadrul stării de urgență și substituirea acestora cu prevederi generale privind pregătirea pentru misiuni de apărare națională, este apreciată ca fiind redundantă și nealinată rolului legal al carabinierilor. O asemenea abordare creează aparența unei subordonări funcționale indirecte față de autoritatea militară, fără existența unui temei juridic explicit, ceea ce poate genera un deficit artificial de reglementare și o dublă interpretare a misiunilor instituției. În considerarea celor expuse, se propune următoarea variantă a prevederilor art. 2 din Legea nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri: „Articolul 2. Inspectoratul General de Carabinieri <i>(1) Inspectoratul General de Carabinieri este o autoritate specializată a statului, cu statut militar, aflată în subordinea Ministerului Afacerilor Interne, care are misiunea de a apăra drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei prin executarea atribuțiilor de menținere, asigurare și restabilire a ordinii publice, de prevenire și descoperire a infracțiunilor și a contravențiilor, de pază, protecție și apărare a obiectivelor misiunilor diplomatice, a obiectivelor și bunurilor</i>	normele aplicabile pe timp de asediu, de război sau în caz de agresiune armată sunt reglementate conform prevederilor art.8 alineatele (4)-(6), art.9 alineatele (3)-(9), art.29 alineatele (3) și (4), art.30 alineatele (2)-(3 și (4), art.31, art.32, art.33 alineatele (1)-(2), art.34 și art.37 alin.(2) din Legea nr.345/2003 cu privire la apărarea națională și vor fi detaliate în noul proiect de Lege privind regimul stării de asediu și al stării de război. Totodată, pe timp de pace, solicitarea informațiilor necesare SMA de la structurile forțelor destinate apărării naționale se va realiza în temeiul art.8 alin.(4), art.9 alineatele (1)-(2), art.13, art.29 alineatele (1), (2) și (4), art.30 alineatele (1) și (4), art.31, art.32, art.33 alineatele (3)-(6), art.34 și art.37 alin.(1) din Legea nr.345/2003.
--	--	--

	<i>proprii, precum și a transporturilor speciale, de prevenire și combatere a terorismului, de asigurare a regimurilor instituite prin Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză.</i> <i>(2) Inspectoratul General de Carabinieri exercită, pe timp de pace, atribuții în domeniul menținerii, asigurării și restabilirii ordinii și securității publice, desfășoară activități de pregătire pentru executarea misiunilor de apărare națională, iar pe perioada stării de asediu sau de război și în cazul de agresiune armată desfășoară activități pentru organizarea apărării naționale, asigură măsurile de menținere a regimului stării de asediu sau de război și participă la asigurarea acțiunilor de apărare a țării, în condițiile prezentei legi, ale Legii nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională și alte acte normative.”</i> Aliniatele (3) și (4) ale art. 2 din Legea 219/2018, vor rămâne nemodificate, sub aceiași numerotare.	
	Totodată, reamintim despre necesitatea revizuirii proiectului prin prisma respectării stricte a regulilor gramaticale, de ortografie și de punctuație. Subsidiar, apreciem importanța consolidării eforturilor comune în domeniul menținerii securității naționale, alinierea acestora la standardele europene și vă exprimăm deschiderea pentru cooperarea în cadrul unor ședințe de lucru cu participarea factorilor de decizie interesați, în vederea analizării detaliate a impactului juridic, organizatoric și funcțional al modificărilor propuse care să reflecte atât	

		cadrul normativ aplicabil, cât și capacitățile reale ale instituțiilor vizate.	
Ministerul Afacerilor Interne (aviz suplimentar nr. 1172 din 25.03.2026)	21.	Sumarul avizului MAI, urmare a ședinței comune cu autorul proiectului (MA) din data de 12.03.2026, în cadrul căreia au fost dezbătute obiecțiile și propunerile expuse în avizul MAI cu nr. 27/673 din 20 februarie 2026: Prevederile art. 37 din Legea 345/2003, instituie deja în mod clar, complet și imperativ, rolul și atribuțiile MAI în domeniul apărării naționale, atât pe timp de pace, cât și în condițiile stării de asediu sau de război. Norma reglementează explicit atât dimensiunea de planificare și furnizare a informațiilor necesare organizării apărării, cât și mecanismul de subordonare operativă față de Statul Major al Apărării, precum și spectrul acțiunilor concrete ce urmează a fi realizate în limitele competențelor legale. În aceste condiții, intervențiile legislative suplimentare asupra acestor atribuții nu se justifică, fiind de natură să genereze redundanțe, suprapuneri normative și riscuri de interpretare, în contextul în care cadrul existent acoperă exhaustiv domeniul reglementat și nu necesită ajustări. Modificarea cadrului normativ special a căruia obiect de reglementare este stabilirea competențelor instituționale autorităților administrative a MAI prin simpla atribuire de competențe în domeniul apărării naționale, fără a edifica pârghiile naționale/instituționale necesare realizării acestora, nu va asigura atingerea obiectivului de „capacitare instituțională”	Se exclud din proiect: Art. XII (IGSU) Art. XVI (IGPF) Art. XVII (IGP) Art. XXI devine Art. XV cu următorul cuprins: „Art. XV. – Legea nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 462-466, art. 770), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: La articolul 9 alineatul (3) și articolul 22 alineatul (8), cuvintele „Statul Major General al Forțelor Armate” se substituie cu cuvintele „Statul Major al Apărării”.” Propunerile incluse în cadrul normativ special al CNA (fostul art. VI), IGSU (fostul art. XII), SPPS (fostul art. XIII), IGPF (fostul art. XVI), IGP (fostul art. XVII), ANP (fostul art. XIX), SV (fostul art. XX), IGC (fostul art. XXI) și SIS (fostul art. XXIII), referitoare la prezentarea informațiilor necesare Statului Major al Apărării (SMA), își pierd relevanța. Aceasta se datorează faptului că normele aplicabile pe timp de asediu, de război sau în caz de agresiune armată sunt reglementate conform prevederilor art.8 alineatele (4)-(6), art.9 alineatele (3)-(9), art.29 alineatele (3) și (4), art.30 alineatele (2)-(3 și (4), art.31, art.32, art.33 alineatele (1)-(2), art.34 și art.37

			alin.(2) din Legea nr.345/2003 cu privire la apărarea națională și vor fi detaliate în noul proiect de Lege privind regimul stării de asediu și al stării de război. Totodată, pe timp de pace, solicitarea informațiilor necesare SMA de la structurile forțelor destinate apărării naționale se va realiza în temeiul art.8 alin.(4), art.9 alineatele (1)-(2), art.13, art.29 alineatele (1), (2) și (4), art.30 alineatele (1) și (4), art.31, art.32, art.33 alineatele (3)-(6), art.34 și art.37 alin.(1) din Legea nr.345/2003.
Ministerul Apărării (propunere suplimentară identificată în procesul de definitivare a proiectului de lege)	22.	1. Se propune ajustarea Art. VI. Varianta inițială: „Art. VI. – La articolul 270¹ alineatul (1) punctul 1) litera f) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248–251, art. 699), cu modificările ulterioare, cuvintele „Marelui Stat Major al Armatei Naționale” și „Statului Major General al Forțelor Armate” se substituie cu cuvintele „Statului Major al Apărării”.” Varianta ajustată: Art. VI. – La articolul 270¹ alineatul (1) punctul 1) litera f) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248–251, art. 699), cu modificările ulterioare, textul „secretarul Consiliului Suprem de Securitate, șeful Marelui Stat Major al Armatei Naționale,” se substituie cu textul „secretarul Consiliului Național de Securitate,	Ajustarea este necesară pentru a asigura uniformitatea terminologică și corelarea normativă cu noile realități instituționale. Întrucât intervenția legislativă asupra literei f) a fost deja inițiată pentru a actualiza titulatura structurilor militare, menținerea denumirii „Consiliului Suprem de Securitate” în cuprinsul aceleiași norme ar fi creat un paralelism terminologic caduc față de Legea nr. 249/2025 privind securitatea națională a Republicii Moldova. Modificarea are un caracter pur tehnic-redacțional, de actualizare a identității juridice a subiecților vizați, fără a altera competența materială a organului de urmărire penală. Această rectificare respectă principiul clarității limbajului juridic prevăzut de Legea 100/2017 cu privire la actele normative.

		șeful Statului Major al Apărării,”, iar textul „Statului Major General al Forțelor Armate,” se substituie cu textul „Statului Major al Apărării,”.	
		2. Se propune completarea Art. IX din proiect (referitor la Legea nr. 162/2005 cu privire la statutul militarilor) cu punctul 3, cu următorul cuprins: <i>„3. Articolul 35 se completează cu alineatul (14¹) cu următorul cuprins:</i> <i>„(14¹) Prin derogare de la prevederile alin.(14), militarii prin contract care au fost eliberați din serviciul militar în temeiul alin.(3) lit.m) și au dreptul la pensie, sunt scutiți de plata valorii restante a echipamentului militar.”</i>	Modificarea propusă are drept scop eliminarea unui tratament inechitabil față de militarii prin contract care sunt eliberați din serviciu în temeiul art. 35 alin. (3) lit. m), dar care, la data eliberării, îndeplinesc condițiile pentru stabilirea pensiei pentru vechime în serviciu. În prezent, aceștia sunt obligați să achite contravaloarea cotei-părți a echipamentului individual pentru perioada rămasă până la expirarea termenului de utilizare, deși au servit statul până la atingerea plafonului de pensionare. Prin această normă, se asigură protecția socială a personalului militar și se recunoaște dreptul acestora la o trecere în rezervă fără sarcini financiare suplimentare, în condițiile dobândirii dreptului la pensie.
		3. Se propune completarea proiectului cu un nou articol cu următorul conținut: Art. XVIII. – <i>La articolul 5 alineatul (3) din Legea nr. 28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova (Monitorul Oficial, 2024, nr.93-95, art.139), cu modificările ulterioare, textul „Legea nr. 143/2012 privind controlul spațiului aerian.” se substituie cu textul „Legea nr. 231/2025 privind securitatea spațiului aerian național.”.</i>	Această modificare tehnică este obligatorie pentru a elimina trimiterile către acte normative care nu mai sunt în vigoare. Intervenția asigură claritatea normelor juridice și permite autorităților cu atribuții la frontieră să aplice corect legislația actuală în domeniul securității spațiului aerian național.
Avizare repetată (inițiată în baza scrisorii de solicitare a Ministerului Apărării nr. 11/863 din 29 mai 2026)			

Ministerul Educației și Cercetării (aviz repetat nr. 02/331/26 din 02.06.2026)	23.	Se comunică susținerea conținutului proiectului de lege, fără obiecții sau propuneri.	Se acceptă.
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (aviz repetat nr. 21-3081 din 04.06.2026)	24.	Prin prisma competențelor funcționale, se comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor ce vizează conținutul proiectului de lege.	Se acceptă.
Ministerul Sănătății (aviz repetat nr. 14/2003 din 05.06.2026)	25.	Lipsa de obiecții și propuneri ce vizează conținutul proiectului de lege, susținând în întregime proiectul în varianta propusă.	Se acceptă.
Ministerul Afacerilor Interne (aviz repetat nr. 30/2448 din 06.06.2026)	26.	Examinarea suplimentară a relevat că obiecțiile și propunerile anterioare ale autorităților din subordinea MAI au fost deja integrate în proiect, generând modificări și prevederi noi. În acest context, este necesară formularea poziției instituționale conform art. 54 alin. (1) lit. a), c) și d) din Legea nr. 100/2017, pentru a asigura claritatea, coerența și previzibilitatea normei juridice. 1. La Art. VII pct. 4 din proiect ce se referă la Legea nr. 345/2003, art. 26 alin. (1), se propune înlocuirea textului „<i>asigurarea securității statului, apărării naționale și ordinii și securității publice</i>” cu „<i>asigurarea ordinii și securității publice, a securității statului și a apărării naționale</i>”. Modificarea elimină repetiția vicioasă a conjuncției „și”, asigurând fluiditatea limbajului juridic și respectarea regulilor de tehnică legislativă conform art. 54 din Legea nr. 100/2017, fără a altera fondul normei. 2. La Art. VII, pct. 7 din proiect, aferent expunerii art. 36⁴ din Legea 345/2003 într-o redacție nouă, la alin. (1), urmează a fi introdus elementul „se” înaintea	1. Se acceptă. Art. VII devine Art. VI. <i>pct. 4 alin. (1) va avea următorul cuprins: „4. Articolul 26 va avea următorul cuprins: „Articolul 26. Consiliul Național de Securitate</i> <i>(1) Pe lângă Președintele Republicii Moldova, pe timp de pace, în calitate de organ de coordonare între autoritățile și instituțiile publice, activează Consiliul Național de Securitate, care formulează propuneri și adoptă decizii ce vizează asigurarea ordinii și securității publice, a securității statului și a apărării naționale, în limitele competențelor atribuite prin acte normative.”.</i>” 2. Se acceptă. Art. VII devine Art. VI. Prevederea a fost completată cu sintagma „se aprobă”, textul având următorul cuprins: „Strategia Securității Naționale se

		verbului „aprobă”, pentru a asigura o structură uniformă a acțiunilor enumerate. Noua formulare va fi: „... se elaborează, se aprobă și se revizuieste..”. 3. Cu referire la Art. IX pct. 3 din proiect, prin care se propune completarea art. 35 din Legea nr. 162/2005 cu alin. (14¹), se consideră necesară revizuirea normei sub aspectul clarității limitelor de aplicare. Scutirea de plata valorii restante a echipamentului pentru militarii eliberați în temeiul art. 35 alin. (3) lit. m) care au dreptul la pensie poate fi justificată doar la pensionarea inițială. Totuși, art. III pct. 2 din proiect permite încheierea unui contract de până la 5 ani pentru militarii pensionari. Norma nu stabilește clar dacă scutirea se aplică și militarului care, după dobândirea sau valorificarea dreptului la pensie, încheie un nou contract, iar ulterior solicită eliberarea în temeiul art. 35 alin. (3) lit. m). În această ipoteză, încetarea raporturilor derivă din noul contract, nu din pensionare, iar lipsa unei delimitări exprese poate genera aplicare neuniformă. Se propune completarea alin. (14¹) cu o precizare expresă potrivit căreia <i>scutirea nu se aplică militarilor care, după dobândirea sau valorificarea dreptului la pensie pentru vechime în muncă, au încheiat un nou contract de serviciu militar.</i>	<i>elaborează, se aprobă și se revizuieste în conformitate cu Legea nr. 249/2025 privind securitatea națională a Republicii Moldova.</i> 3. Se acceptă. Art. IX devine Art. VIII. Propunerea la pct. 3 din proiect se acceptă în vederea stabilirii unei limite clare de aplicare a normei, astfel încât scutirea de plata valorii restante a echipamentului militar să fie acordată o singură dată, exclusiv la pensionarea inițială, evitându-se aplicarea ei repetată în cazul încheierii unor contracte ulterioare. Ca urmare, textul alineatului (14¹) se completează și va avea următorul cuprins: <i>„(14¹) Prin derogare de la prevederile alin.(14), militarii prin contract care au fost eliberați din serviciul militar în temeiul alin.(3) lit.m) și au dreptul la pensie, sunt scutiți de plata valorii restante a echipamentului militar. Scutirea nu se aplică repetat militarilor, care, după dobândirea dreptului la pensie pentru vechimea în muncă au încheiat un nou contract de serviciu militar”.</i>
Ministerul Afacerilor Externe (aviz repetat nr. DI/3/041-6605 din 08.06.2026)	27.	Se comunică lipsa de obiecții și propuneri, reiterând astfel poziția MAE expusă prin avizul nr. DI/3/041-13578 din 26 decembrie 2025.	Se acceptă.
Serviciul de Protecție și Pază de Stat (aviz repetat nr. 2/1128 din 09.06.2026)	28.	Se comunică lipsa de obiecții și propuneri privind conținutul proiectului de lege, în parte ce-i vizează.	Se acceptă.

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (aviz repetat nr. 17-1960 din 09.06.2026)	29.	La Art. IV din proiect: Se reiterează poziția expusă prin avizul nr.17-3779 din 31.12.2025, potrivit căreia <i>nu se susține</i> atribuire competențelor Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării în domeniul rechizițiilor de bunuri și prestărilor de servicii în interes public, expuse la Art. IV din proiect. Conținutul obiecției: Prevederile Legii nr. 1192/2002 privind pregătirea de mobilizare și mobilizarea nu reflectă realitățile instituționale actuale, iar legea citată nu a fost ajustată la reformele administrației publice centrale și la HG nr. 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului și cu reorganizările succesive ale autorităților publice centrale. MDDED nu dispune de structuri teritoriale sau organe desconcentrate. Conform Legii nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă, exercitarea eficientă a acestor atribuții este imposibilă în lipsa subdiviziunilor teritoriale. Simpla menționare a ministerului în acte normative vechi nu justifică atribuirea unor funcții inaplicabile practic. Se impune reexaminarea autorității competente pentru atribuțiile prevăzute de Legea nr. 1384/2002.	Nu se acceptă. Se reiterează faptul că intervenția legislativă propusă la Art. IV are un caracter strict tehnic (de ajustare terminologică) și nu vizează extinderea, modificarea sau atribuirea unor competențe noi în sarcina Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării. Potrivit normelor de tehnică legislativă (Legea nr. 100/2017), la modificarea unui act normativ este obligatorie actualizarea denumirilor autorităților publice naționale pentru a corespunde structurii instituționale curente. Menținerea denumirii vechi „Ministerul Economiei” este inadmisibilă juridic. Obligațiile și atribuțiile MDED în domeniul rechizițiilor și mobilizării sunt deja instituite prin legi organice speciale în vigoare (Legea nr. 1384/2002 și Legea nr. 1192/2002), care își produc efectele depline și sunt obligatorii pentru autoritățile vizate, indiferent de prezența sau absența structurilor teritoriale. Revizuirea de substanță a competențelor sau transferul acestora către alte entități (ex. Agenția Rezerve Materiale) excede obiectul de reglementare al prezentului proiect și poate fi realizată doar prin inițiative separate de modificare a legilor-cadru menționate.
Aparatul Președintelui Republicii Moldova (aviz repetat nr. 2/2-06-710 din 09.06.2026)	30.	La Art. VIII din proiect: Se reiterează avizul pozitiv asupra conceptului proiectului, cu următoarea propunere de completare a acestuia.	Se acceptă. Art. VIII devine Art. VII. Art. VII se completează cu punct nou, cu următorul cuprins:

		Având în vedere că proiectul de lege intervine cu o modificare la Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război pentru a ajusta terminologia instituțională, se consideră oportună aplicarea aceluiași principiu de tehnică legislativă și pentru alte autorități din sectorul de securitate. Astfel, se propune completarea Art. VIII din proiect cu un nou punct prin care sintagma „Consiliul Suprem de Securitate” din art. 30 alin. (1) din Legea nr. 212/2004 se substituie cu sintagma „Consiliul Național de Securitate”. Această modificare este necesară pentru asigurarea uniformității terminologice în contextul în care denumirea Consiliului Național de Securitate a fost modificată anterior prin Legea nr. 249/2025 privind securitatea națională a Republicii Moldova.	„Art. VII. – Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 132-137, art. 696), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: „1. La articolul 30 alineatul (1), cuvintele „Consiliul Suprem de Securitate” se substituie cu cuvintele „Consiliul Național de Securitate”. 2. La articolele 32 și 47, cuvintele „Statul Major General al Forțelor Armate” se substituie cu cuvintele „Statul Major al Apărării”.”
Ministerul Finanțelor (aviz repetat nr. 07/4-03/207/938 din 12.06.2026)	31.	Se comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor ce vizează conținutul proiectului de lege.	Se acceptă.
Serviciul de Informații și Securitate (aviz nr. IE/6001 din 12.06. 2026)	32.	Se comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor ce vizează conținutul proiectului de lege.	Se acceptă.
Ministerul Justiției (aviz repetat nr. 04/1-6588 din 15.06.2026)	33.	1. Observațiile și propunerile Ministerului Justiției, expuse prin avizul cu nr. 04/1-1881 din 19 februarie 2026, au fost luate în considerare, proiectul fiind revizuit prin prisma acestora. La forma actuală a proiectului, comunicăm lipsa obiecțiilor de ordin conceptual. Totodată, prin prisma regulilor de tehnică legislativă, urmează a se lua în considerare următoarele recomandări: 1. La Art. V din proiect se va exclude cuvântul „calendaristice” din art. 7 alin. (1), deoarece reprezintă regula generală de calculare a termenului. În caz contrar, apare incertitudinea	1. Se acceptă. Cuvântul „calendaristice” din cuprinsul art. 7 alin. (1) din Art. V din proiect a fost exclus, textul având următorul cuprins: 1. La articolul 7: în denumire, cuvintele „cercetării administrative” se substituie cu cuvintele „cercetării de serviciu”; alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Comandantul (șeful), în limita competenței sale, este obligat, în cazul depistării prejudiciului, să inițieze de îndată o cercetare de serviciu pentru

		în privința modului de calculare a termenului unde nu s-a precizat tipul zilelor (a se vedea expresiile „15 zile” la același alineat și „90 de zile” la alin. (1¹)). 2. La Art. VI din proiect se propune expunerea în redacție nouă a art. 270 ¹ alin. (1) pct. 1) lit. f) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003, deoarece se modifică esențial. 3. La Art. VII, pct.5, în tot cuprinsul normei, cuvintele „<i>ori se prelungește</i>” se vor substitui cu cuvintele „<i>sau se prelungește</i>”. 4. La Art. VIII, pct. 2 din proiect, textul „<i>articolul 32 și articolul 47</i>” se va substitui cu textul „<i>articolele 32 și 47</i>”. 5. La Art. XII enumerarea literelor se va reda prin cratimă „<i>literele a)-c)</i>”. 6. La Art. XVIII, în sursa de publicare a Legii nr. 28/2024, sintagma „Monitorul Oficial” se va completa cu cuvintele „<i>al Republicii Moldova</i>”.	<i>stabilirea cauzelor survenirii și mărimii prejudiciului, precum și a persoanelor vinovate. Cercetarea de serviciu se efectuează în termen de 30 de zile de la data depistării prejudiciului. Din motive justificate legate de complexitatea obiectului cercetării, solicitarea de materiale suplimentare și recepționarea altor acte, acest termen poate fi prelungit de către comandant (șef) cu cel mult 15 zile.”</i> 2. Art. VI este exclus din proiectul de lege în baza propunerii Ministerului Justiției expuse în expertiza juridică adițională (nr. 04/1-1-7992 din 16.07.2026) 3. Se acceptă. Art. VII devine Art. VI. La Art. VI pct. 5 din proiect ce vizează Legea nr. 345/2003, în tot cuprinsul normei, cuvintele „ori se prelungește” au fost substituită cu cuvintele „<i>sau se prelungește</i>”, conform propunerii înaintate. 4. Se acceptă. Art. VIII devine Art. VII. Art. VII pct. 2 din proiect a fost reformulat și va avea următorul cuprins: „2. La articolele 32 și 47, cuvintele „Statul Major General al Forțelor Armate” se substituie cu cuvintele „Statul Major al Apărării”.”
--	--	--	--

			5. Se acceptă. Art. XII devine Art. XI. Art. XI din proiect a fost modificat prin redarea enumerării literelor prin cratimă „literele a)–c)”, având următorul cuprins: <i>„Art. XI. – La articolul 415 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78–84, art. 100), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</i> <i>la alineatul (2) literele a)–c), textul „Marele Stat Major al Armatei Naționale,” se substituie cu textul „Statul Major al Apărării,”;</i> <i>la alineatul (4) literele a)–c), cuvintele „șeful Marelui Stat Major al Armatei Naționale” se substituie cu cuvintele „șeful Statului Major al Apărării”.”</i> 6. Se acceptă. Art. XVIII devine Art. XVII. Sursa de publicare a Legii nr. 28/2024 din cuprinsul Art. XVII a fost completată conform propunerii, utilizându-se sintagma „Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.
Ministerul Mediului (aviz repetat nr. 13-05/1957 din 15.06.2026)	34.	Se comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor ce vizează conținutul proiectului de lege.	Se acceptă.
Centrul Național de Management al Crizelor (aviz/comentariu public plasat pe e-legiferare în data de 16.06.2026)	35.	CNMC, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri.	Se acceptă.
Ministerul Culturii (aviz repetat nr. 06/1-09/1855 din 22.06.2026)	36.	Se comunică susținerea proiectului, fără obiecții și propuneri.	Se acceptă.
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	37.	Se comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor la proiectul de lege.	Se acceptă.

(aviz nr. 2026PLP-1850 din 25.06.2026)			
Ministerul Muncii și Protecției Sociale (aviz/comentariu public plasat pe e-legiferare în data de 26.06.2026)	38.	MMPS comunică lipsa obiecțiilor sau propunerilor.	Se acceptă.
Centrul Național Anticorupție (aviz nr. 06/2/10988 din 17.06.2026)	39.	Centrul Național Anticorupție comunică că acesta a fost deja expertizat ca urmare a demersului Ministerului Apărării nr.11/170 din 04.02.2026.Rezultatele expertizei anticorupție sunt expuse în raportul nr. ELO26/11199 din 19.02.2026, remis în adresa Ministerului Apărării prin scrisoarea nr.06/2/2982 din 19.02.2026 și care poate fi vizualizat pe pagina web oficială a Centrului Național Anticorupție: www.cna.md. Ținând cont de faptul că proiectul remis repetat spre expertizare nu a suferit modificări esențiale, în temeiul art.28 alin.(8) din Legea integrității nr.82/2017, considerăm inoportună efectuarea expertizei anticorupție, în mod repetat, asupra proiectului respectiv.	
Expertiza juridică			
Ministerului Justiției (aviz nr. 04/1-1-7992 din 16.07.2026)	40.	Se menționează că observațiile și propunerile Ministerului Justiției, expuse prin avizul cu nr. 04/1-6588 din 15 iunie 2026, au fost luate în considerare, proiectul fiind revizuit prin prisma acestora. Totodată, la forma actuală a proiectului legii, prin prisma regulilor de tehnică legislativă, urmează a se lua în considerare următoarele recomandări: 1. La Art. VI , se constată că art. 270 ¹ din Codul de procedură penală nr. 122/2003 a fost modificat prin Legea nr. 111/2026 pentru modificarea unor acte normative (fortificarea	1. Se acceptă. Art. VI este exclus din proiectul de lege. 2. Se acceptă.

		mecanismelor de combatere a corupției, a criminalității financiare și a criminalității organizate). Prin urmare, intervenția propusă asupra alin. (1) pct. 1) lit. f) nu mai corespunde redacției actuale a normei vizate, întrucât lit. f) are un alt cuprins. În acest sens, se va examina oportunitatea soluției normative propuse în sensul excluderii acesteia. 2. La Art. VII, intervențiile operate asupra art. 36⁴ din Legea nr. 345/2003, se vor comasa într-un singur punct. 3. La Art. X, dispoziția de modificare se va reda după cum urmează: „Art. X. - Regulamentul disciplinei militare, aprobat prin Legea nr. 52/2007 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 78–81, art. 356), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:”, urmată de expunerea dispozițiilor de modificare aferente.	Art. VII devine Art. VI. Punctul 7 al Art. VI va avea următorul cuprins: <i>„ La articolul 36⁴: alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Strategia Securității Naționale constituie documentul de politici care stabilește cadrul general al securității și apărării naționale, având un orizont de acoperire pe termen lung și definind interesele și obiectivele naționale de securitate, direcțiile de acțiune și modalitățile de realizare a acestora. Strategia Națională de Apărare și Strategia Militară se elaborează în concordanță cu Strategia Securității Naționale și derivă din obiectivele acesteia. Strategia Securității Naționale se elaborează, se aprobă și se revizuieste în conformitate cu Legea nr. 249/2025 privind securitatea națională a Republicii Moldova.”;</i> <i>alineatele (2) și (3) se abrogă.</i> 3. Se acceptă. Art. X devine Art. IX., cu modificările propuse.
Ministerul Apărării (propunere suplimentară identificată în procesul de definitivare a proiectului de lege)	41.	La Art. VI din proiect ce vizează Legea nr. 345/2003, la pct. 2, la articolul 24 alineatul (2), textul din litera „e³) stabilește procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra excedentului neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și produse cu dublă utilizare (civilă și militară);” se modifică și va avea următorul conținut:	Intervenția este una de ordin tehnic și urmărește alinierea textului cu noua Lege nr. 120 din 26.07.2026 privind determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora (aflată în proces de publicare și intrare în vigoare).

		„e³) aprobă procedurile de determinare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora;”. Tot la Art. VI după punctul 4 se introduce un punct nou, pct. 5, cu următorul cuprins: „5. La articolul 27 alineatul (2), litera b¹) va avea următorul cuprins: „b¹) aprobă transmiterea dreptului de proprietate sau a celui de folosință asupra excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, conform procedurilor stabilite de actele normative;”.	Înlocuirea variantei anterioară cu noțiunea unificată de „active cu destinație militară” elimină riscul unor interpretări diferite. De asemenea, folosirea termenului „aprobă” delimitează corect rolul Parlamentului de cel al Guvernului, care va aproba doar transmiterea efectivă a acestor bunuri. Deoarece modificarea a fost operată de Ministerul Apărării în timp ce proiectul se află încă la etapa de promovare și vizează doar domeniul său de competență, reavizarea repetată a documentului cu alte ministere nu este necesară. Intervenția este una corelativă, introdusă pentru a asigura legătura cu modificarea de la articolul 24. Noua formulare preia noțiunea unificată de „active cu destinație militară”, în concordanță cu noua Lege nr. 120 din 26.07.2026. Modificarea delimitează clar competențele: Parlamentul aprobă procedurile, iar Guvernul aprobă transmiterea efectivă. Introducerea acestui punct a generat renumerotarea automată a punctelor următoare din Art. VI. Fiind o ajustare tehnică realizată în faza de promovare și care ține strict de competența Ministerului Apărării, reavizarea repetată nu este necesară.
--	--	--	--

Ministru

Anatolie NOSATÎI